

СВАКОДНЕВНИ ЖИВОТ

Изложба слика Јадранке Фатур у Галерији Дома ЈНА

Јадранка Фатур, млада сликарка из Загреба, храбра је јер се не боји да ће јој неко пребацити да се враћа на оно доба и она схватања због којих је почео тријумфални поход Пола Сезана у сликарству XX века. Већ је констатовано да су се Запад и Исток приближили у једној тачки: у изграђивању једне нове фото или хинез реалности која после свега, свих судара, свих тражења, свих лутања, може да делује као нека врста освежења. Међутим, за тај подухват требало је много труда, напора и знања, које је одавно одбачено као непотребно, или намерно заборављено као реквизит далеке прошлости чији се повратак не очекује. У ствари у динамичи развоја уметности не може се предвидети шта ће доћи и шта може затребати једном ствараоцу који иде својим путем, за својим интересовањима, а не за тренутном конјунктуром.

Може се рећи да је Јадранка Фатур положила једна тежак испит, да се при томе изложила оном ризику који је практично њене једномишљенике и данас и некада (при крају XIX века), на томе путу, на коме се често ликовно и наративно сусрећу као антитезе. Решења необичних готово тренутно ухваћених фото мотива савременог живота; његових протагониста и њиховог кретања, пружају представу о широким професионалним могућностима аутора који се није устручавао да ухвати најнезахвалније тренутке и да их интерпретије објективно и непосредно, са сигурношћу која није честа. Управо то је био и разлог неједнаких резултата, у којима на једној страни претеже ликовна компонента (Телефон, Лифт, Михаљковићева улица, Палуба, Киша, Црвени кишобран, Излог покућства) или пак на другој наративна (Трамвај Бр. 2, Без наслова, Улаз). Некада је Андре Лот говорио о избору мотива као важном услову при стварању неког сликарског

дела. Данас то може изгледати као неко превазиђено мишљење које сликара ни на шта не обавезује. Али човек се учи на туђем искуству па не треба да заборава да је управо надметање у „интересантним“ мотивима учинило сликарство академског реализма с краја XIX века неисказано досадним а ликовно промашеним. Јадранка Фатур има могућности да ту замку избегне на време.

Цртежи Сање Рељић

Цртежи ове младе сликарке обухватају четири циклуса: рукавице, рибе, лутке и маске. Основна замисао која покреће овај стваралачки императив има еротичко обележје, у различитим видовима, са различитим исходом. Име тога полета је експресионизам, али домет појединих циклуса у области ликовног је неједнак, кадгод више понет темом, а мање обузет формом у у каквој се та мисао изражава.

У стилском погледу **Рибе и Рукавице** делује са више израза: прве као један декоративни проналазак који се може искористити до низа могућности. Што се тиче рукавица, оне имају извесну цртачку оштрину која би примењена на проблематику од ширег интереса имала више одјека неголи у садашњем случају када не превазилазе личне преокупације аутора. Истина је да има веома познатих сликара код нас које преокупира иста тематика, али су поједини на време схватили да је то „очарани круг“ из кога треба брзо изаћи (Галерија Дома омладине).

Таписерије Милице Јовановић

Једна млада креаторка у области таписерије, Милица Јовановић, изложила је нешто мање од двадесет таписерија, довољно да би се одразила њена физиономија ствараоца на томе пољу.

Јовановићева се користи макраме техником (везивања у чвор) у просторним таписеријама које су код нас наишле на допадање и подражавање. У концепцији провидних целина она не доноси ништа ново Али у композицији декоративних комада, она показује један лични укусу, у првом реду несумњиво осећање за меру, које се огледа и у распореду елемената и у избору колорита (Галерија дома културе „Вук Караџић“).

Плакати Давида Бранимира Кусина

Кусик је млади сликар Осиека који је завршио Академију у Љубљани. Његови плакати имају једно специфично обележје, прилично неуобичајено код нас. Кусик схвата своје плакате више као ликовну целину него као декоративно решење. Гледалац је навикнут још од почетка нашег столећа да плакат треба да се исцрпи јединим погледом, а при том јасно дочара своју намену. У Кусиковим плакатима има контраста, сажетих решења (Луфтханаза, ЈАТ) која делују одмах драматично своје композиције. Али има и других целина у којима композициони елементи нису функционални па не доприносе самом решењу, него оптерећују јасноћу поруке. Кусик несумњиво поседује смицао за контрасте, за свежину потеза и фактуре, што је важан услов за свет визуелних појава; али плакат треба да делује јасно, сажето и изразито. Можда би Кусиков емотивни темперамент могао да се прилагоди захтевима ове дисциплине која има своја правила и тражи разноврсност у складу са циљем плаката, а мање се задовољава плаховитом једнообразношћу којој је индиферентан мотив или циљ (Галерија Графичког колектива).

Павле Васић

ПОЛИТИКА М. И. 1977.